

Suzanne Renaud

Klekání

*Jak báseň Verlaina lne večer k zemi plaše,
a ticho naslouchá v něm vody šepotání;
jen chórem cvrčků chví se srdce niv a plání;*

*již, aby jalo ptáky pomalé, sny naše,
na šedých pěšinách, kde ssouvají se zdíva,
napíná šero v skrytu osidla svá sivá;*

*na čirém pahorku apoštol topol, přímý
a mlčenlivý, v podál světa rozjímá si,
a jakby na nebesa zdvihal země hlasy,*

*jež, k odplutí se strojíc, silna zjeveními,
dí v tiché modlitbě, a spolehnuta, sniva:
„Ó Pane, zůstaň s námi, neb se připozdívá.“*

*A hle, jak v sadě utišené duše naší
naděje bledá kvítka, kterých zahradnice
už nedbala, zas pučí, rosu boží vítajíce,*

jež zvonem vzdáleného klekání se snáší.

Do tmy naslouchám...

*Do tmy naslouchám,
jak neviditelné tvé prsty věští,
ó dešti,
ve slabounkém klepotání
do oken mi... Zachvívám
se pokaždé, a vzpomínka chvíl uprchlých mne raní!*

*Na ty vzpomínka, již dávno byli,
a jichž volají mne kvily
teskné, známé,
tichounce se táží
zdali nezapomínáme,
zdali věrně jsme na stráži...*

*Večer déšť na Všecky Svaté,
poplach to, jež stíží rozeznáte,
jsou to v odnášejícím je vání
poztráceny, mdly a rozechvěly,
zimomřivé hrany
věcí, které umřely.*

Jizba je milá...

*Jizba je milá; a je hluboká,
mdlou libostí a dumou dýchá;
kol srdce svého cítím zdaleka
se slévat světa vlnobití tichá...*

*Pokoji monotonní, beze slávy,
zda nejsi štěstím, a ty jediné?...
Verš chvěje se jak rozpuklý květ žhavý
na paměti mé vodní hladině...*

Vzpomínky, vzpomínky!...

*Vzpomínky, vzpomínky!... Vy okřídlené roje,
lehounce na srdce mé opět slétněte se,
jak kolem nádrže, kde z zastřeného zdroje
vzlyk v píseň truchlivou a výsměšnou se vznese!*

*Vzpomínky, vzpomínky!... Holoubci křehkých vnad,
jste moji, povyk dne ať mi vás neoddálí!
Jest hroby zalidněn můj samotářský sad,
tich večer přichází, svět do dálav se halí!*

*Nechť slova z dávna, slova moudrosti a blaha
si najdou ozvěnu ve vašem úpění,
necht' vaše křídla, jako popel hebká, vlahá,
lichotku probudí v per každém zachvění.*

*Poleťte po řadě, Minula drazí ptáci,
tu radost navraťte mi, jež se cestou ztrácí,
a dlouho zobejte, usedše na rameni,
z mé ruky, vztažené k vám, droby mého snění!*

Odejde-li pán, dům počne dumy přísti
jsa pln tichých kroků, záhad, skrytých tváří,
láká, aby přišli, mladí nebo staří,
ti, jež víchř smrti odvál jako listí.
Chodí šeptati si s ním? Dí potají,
v čem je osud náš, v čem naděje, kde zrada,
a kdy naše dni tvář zkoušky potkají? –
Když pak hospodář, zas doma, břímě skládá,
v stínu záclon ještě zahalen je host,
kdesi vlídná sestra, zachmuřená vdova,
všude a zas nikde, prázdno, přítomnost;
šramot nahodilý, prohozená slova,
jakby vycházela, vzlyky nebo vzdech,
z tajemného srdce, sevřeného v zdech.

Jak šepotaví andělé
mha, jitřní slunce na čele,
kleká si na práh našich dveří;

a zřím ji jasnou, rozehránu,
jak věnec z listů suchých vanu
v plen dává, jak se listy čeří;

slast přehořká se k srdci tulí,
když, věci, jež jste pominuly,
chutnáme truchlá kouzla vaše

a zříme, v očích dávné žaly,
tři topoly, jak v kalné dáli
tři dlouhé slzy plynout plaše.

Jeseň shasíná, v trpkosti hrobem voní,
hořce tichne zahrada,
poslední plod upadá,
pokorné své sudbě umíráčkem zvoní.

Bříza v nedalekém háji svítí
sbohem kyne, bledá ruka;
v ohbí cesty svoje muka,
starou otep, musíme si naložit.

V šlehající výhni, v háji,
kladivo zní – datel daleký;
úděl náš tam ukovají
železem a nachem na věky.

Je to den, jímž osten proniká,
chvíle, litující, že jest živa;
pevně k oknu nám ulpívá
čelem žebravého staříka...

Slzy zvonů stékají
po šedivých nebes tiši,
půjde zima po kraji
záhy v rouchu barvy myši.

Ta širá zimní krajina připomíná děti zbloudilé
v lesích, dostavník času uváznuvší ve sněhu, opoždě-
ného dráteníka, jehož vousy jsou plné hvězdiček
a nesrozumitelných řečí, vrány, jež drásají pláň svými
zrezavělými nůžkami, mlýn, kde šepotá zrní snů,
pískot vodního ptactva, jako vyšedší z mlhavého očiště,
skučící smečku mraků, jež luna strhuje za svým letem.

Ach! Je tu příliš větru, příliš dalek, příliš ticha,
příliš loučí uhaslých v rozjezděných cestách, příliš
slz, ustydělých na konečcích větví, příliš kroků, jejichž
stopa je navždy ztracena...

Kam prchnout? Kam se uchýlit? Do jizby tak
malé, že se nadmutá peřina skoro dotýká nízkého
stropu, do jizby zavřené a plné jako vejce, kde bude-
me podobni dřímajícímu zárodku.

Sem nevnikne sveřepý vítr otázek bez odpovědí,
ani náměsíčný snů, jenž bláznivě křepčí kolem
okapů. Sem nepronikne lidské šílenství, více než kdy
předtím zatvrzelé v drásání vlastních údů, šílenství,
jež bičuje zdi měst svou plamennou kšticí. Ale té bědy
vyhnanců!... Vzali jim otcovský dům, oděv duše, a oni
odcházejí strašlivě nazí, náhle zakrslí a podobni sta-
rým štěpům u nekonečných cest, které již nestoupají
k Bohu. Tato běda vešla do naší podstaty jako cvrček
do krabičky, jako tikání do hodin, a teď nám užívá
srdce v tlumeném chrupání.

Konec zimy

Lípy

*Slunná chvíle tančí pod velikou lipou a ztrácí,
jeden po druhém, tisíce zlatých pantoflíčků.*

*Jak mořské břehy šumí ticho v dáli,
včel zlatým pískem bzučí krajina,
v závěži vůní lípa usíná,
dum popel doutná, neustálý.*

*Včera byl opět vlhý a podmračný den, kdy se
léto, náhle našedlé, obaluje prachem jako hmyz sta-
vějící se mrtvým, a prozrazuje se už jenom vůněmi.*

*Unavena jednotvárnou prací, majíc myšlenky
jako zalaty olovem v drtivém smutku, který nás obkli-
čuje, cítíc, že se probouzí stará rakovina exilu, tupě
hlodající na podstatě duše, šla jsem si sednout pod
naši košatou, kvetoucí lípu, a tam jsem s divoucí vůní
ucítila usmíření, sestupující na duši.*

*Je někde něžnější vůně, těžká a něžná jako ruka pří-
tele na unaveném rameni, svěží a uspávající jako
lehounké ruce z dávna? Vznáší se nám okolo duše,
zázračný závoj, a líbezně hladí bolestnou tvář našich
skrytých trýzní.*

*Lípo, milosrdný Samaritáne večerů krvácejících
na okraji cest, neskonalé mírný starče, příšlý z hlubin
věků a nesoucí vždy pohotový balsám, nikdy nechy-
bějící hůl poutníkovu, snílku obtížený věky, jenž se
pošeptmu rozpomínáš v dlouhých soumracích let-
ních, spouštěje si k bradě, vonnější nad bradu
Aaronovu, vlasy bzučící včelami a sny!*

*Sklání se k rybníku
bílá dědina,
jak vejce v košíku.*

*Neroste ze hlíny
květina jediná,
jen rudá peřina
u modré peřiny.*

*V sadě pod jabloní
– kmen k zemi se kloní –
dvě kůzlata skáčí
v bělosti, že pro ni
srdci je až k pláči.*

*Tak každá dědina
se na nás dívá,
zkřehlá, záдумčivá,
a vzpomíná.*

*Stejně jsou hospody,
kříž, smrček u vody,
babčina plachetka,
žal do ní kvítek tká.*

*Volají husy
pod oblaka zasmušilá,
slast hořká dusí,
jež na duši se usadila*

*z tolika sněhu,
z tolika strastí...*

Můj kraj

Hřbitůvek zapadlý v horách, kamenitý, skoro bez květin, kde sníh pomalu ozařuje mrtvé, nejbzdálenější od světa;
palouk usazený na okraji nebes, tichounce dumající v hazuce z šedých travin;
vesnice okolo drsného kostela, hospůdka žlutá jako říjen, krám podobný krabici neškodných barviček;
dům oděný reznou kutnou, dům starý a chromý, jenž má u pasu zasunuty zlaté růžence kukuřičné;
temná kuchyně, čpějící syrovátkou a vínem, již okrašluje krvavé světlo pelargonie, ukřižované na úzkém okénu;
stezka chvějící se užovkami, a jež sama uniká jako had mezi rozpálenými kameny pod balsámovou bledostí plaménků;
a, po té vyprahlosti, hle, svěží hřímání vodopádu, proudy, jež se hrnou a rostou jako veliké, křišťálové kapradí, a opodál v lese zpěv pily, podobný vrčení kouzelného kolovratu staré vědmy;
hory, jež v červánkách radostně potřásají hlasy ozvěn, vpád světla a, tu a tam, údolíčko ještě namodralé, pozdvihující zvonici, jejíž hrot už jiskří v mlze jako veliká krápěj rosy na tenatech jitřního pavouka;

Zimní zahrada

Hledíc na zimní zahradu, přemýšlím o minulosti. Také nebyla bez jam a skvrn, ale sníh vzpomínky ji pomalu očistil; spočívá tam jako oslnivá pláň, nepřístupná.

Kde jsou přátelé? Kde je jejich pohled, jejich úsměv, teplejší a silivější než chléb a víno? Nezapomínají, vím, ale neúprosné ticho staví mezi nás ledovou zeď a naše násilím umlčená úzkost může o nich jen v dálce rozjímat jako němá sestra.

Myšlenka se potuluje po zahalené a bílé zahradě, vписuje tam váhavou a přerušenou větu jako ptačí pěšinku, větu, která nebude nikdy čtena.

A hle, znenadání, slétajíc z těžké haluze, prostírá se straka na sněhu, s křídly široko roztaženými jako smuteční list.